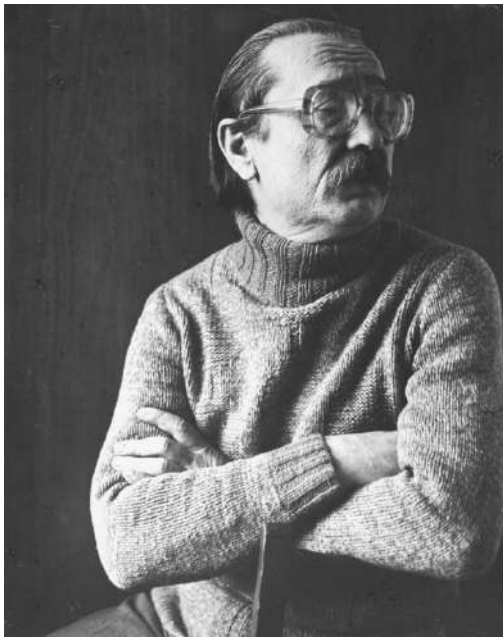

«Я – Низовий. І цим я все сказав»

Я – Низовий.
І цим я все сказав.
Стою внизу,
В низах свого народу.
З козацького,
Із низового роду
Я викотивсь –
Кровинка і сльоза.
1997

ПРАПРАДДИ

А були ж вони диваками,
А були ж вони,
А були чумаками і козаками –
Все уміли і все могли
І росли не з чужої ласки,
Їй-пра,
А з химерної думки-казки,
З незмілимих джерел Дніпра,
На півсвіту шаблями бряжчали,
На півсвіту й на цілий світ,
Із неволі братів виручали,
І сестер, і чужих сиріт.
І, шукаючи кращу долю
Чи для себе, чи для других,
Потрапляли самі в неволю
До бундючних османів злих.
Їх біда батогами вчила,
Ой учила ж біда,
Покіль
Усвідомили:
Батьківщина
Там, де кості їхніх батьків!
І що то – найбільша святиня,
Й чужакові до неї – зась!
...Україна в очах засвітилась,
Ніби перша щаслива сльоза.
1976

ДНІПРОВСЬКА САГА

Художник Олег Шупляк. Козацькі могили. 2015

Кладовища братські
І могильники
Коней отаманів кошових
Втоплені Дніпром...
Часу вітрильники
Плавають над ними і по них!

Моря муляжем гнилим зробили ми
Той Дніпро, що славою гримів
І долав пороги
Й між могилами
Пропливати, стишившись, умів.
Що ж бо ми, праправнуки, накоїли,
Разом із кайданами рвучи
Предківські стяги – святині воїнські
На онучі та підтирачі?!

Хортицю прихоркали –
І плачемо,
Хоч нема вже плакати над чим:
Все пересвинячено і втрачено
Без сліда, без видимих причин...

2006

* * *

Я разом з вами, разом з вами
Пливу, колишні козаки,
Межи крутими берегами
Часу бурхливої ріки.
Гребу і вірую: не лишні
Сьогодні наші байдаки,
В яких колишуться колишні
Думки. Гребімо ж, козаки!
Ми в двадцять першому сторіччі
Співати будемо іще,
Бо голос праведної Січі
В брехливім світі не пощез.
Бо правда все ж перемагає,
Що б не казали вороги...
Славута славно так гойдає
Свої козацькі береги!

30.11.1995

В СИВІЙ ПАМ'ЯТІ

Крізь п'ятьмю сторіч,
 Мов сто свіч крізь ніч,
 До моїх до віч
 Продирається Січ,
 Закипаючи у моїх очах,
 Мов козацька кров на чужих мечач.
 Калинова кров, мов полин, гірка,
 Полинова кров, що вино, терпка.
 Знову Січ січуть – сто струмків тече.
 Не мене січуть, а мені ж пече.
 Січ кричить з очей, із моїх очей –
 Так кричать з печер кремаційних печей.
 Лише дзвін мовчить – вирвано язик –
 Там, де Хортиця, там, де Чортомлик.
 Сікачі неправд, ятагани кривд –
 Та й прями́сінько в передсмертний крик,
 Та в самісінький корінь-корінець,
 Щоб однісінький (та вірнісінький!)
 Був усім кінець.
 Щоб, посічені, полягли усі –
 Ні України щоб, ні тобі Русі.
 Тихая вода дужі греблі рве...
 В сивій пам'яті Січ жила й живе.
 Кошовий вогонь досі не прочах,
 Не поблідла кров на чужих мечач,
 Бо козацька кров зовсім не така,
 Як у рекрута, як у мамлюка.
 Ой, не втому річ, що спалили Січ,
 Ой, не в тім біда, що знесла вода...
 Та й не в тім добро, що хмільний Петро
 По Неві розлив безневинну кров...
 І не в тім прогрес, що Дніпро вмира...
 Тільки це уже не вина Петра.
 1990

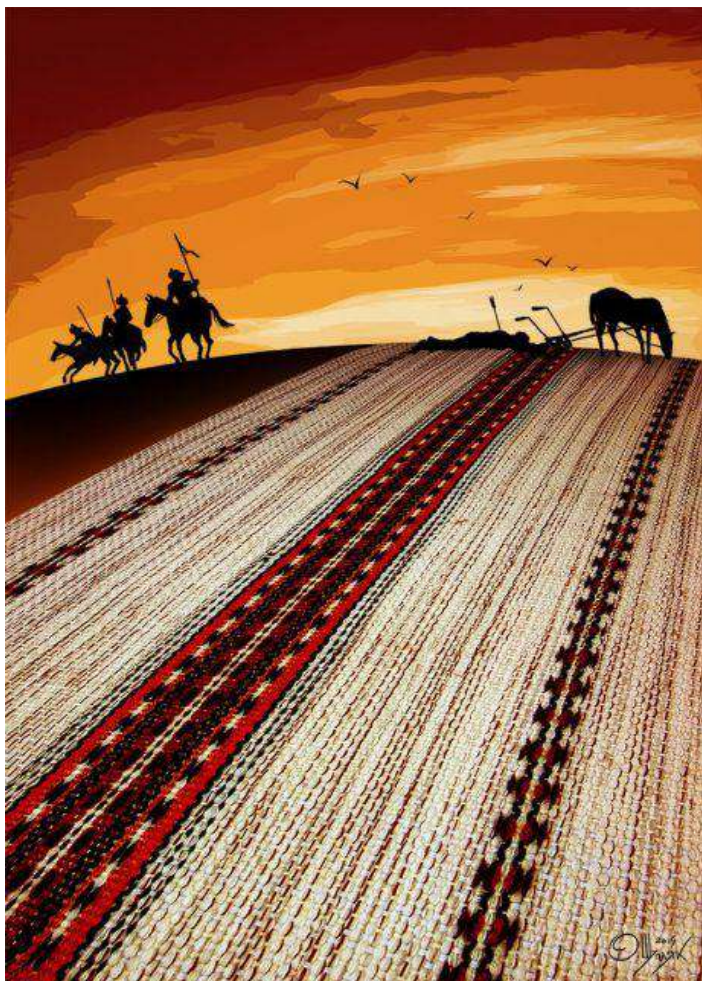
* * *

О Хортице, лошице степова,
 Заїздили тебе ще й заганяли...
 В козацькім Лузі вилягла трава,
 Де табуни на вольниці гуляли.

Давно Дніпро в порогах не реве,
 Не стогне навіть – греблі закували
 Колишню силу. Той, що греблі рве,
 Спить в комишах, де січі ночували.

Каховське море – твань, гниловода –
 Пливе повільно в ніч сліпу, імлаву.
 І лиш легенда Хортицю гойда,
 Мов чайку запорозьку величаву.
 2002

* * *

Художник Олег Шупляк. Код землі батьківської. 2015

Тиха водо, не біда,
що – нетиха,
і шумить – не набрида –
твоя течія, гойда
човен лиха...

Ой, те лихо ти розбий,
якогога,
там, де гомін січовий,
де курінь мій кошовий
в запорогах!

Там, у батька Калниша
розщемілася душа
вельми дуже:
той не вартий і гроша,
хто на Січ не поспіша
й спить байдуже...

Крізь сторіч дрімучу ніч,
добре знаю,
що пора мені:
на Січ
вирушаю...

2007

НАЙКОРОТША ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

1

Козакували – всіх побивали,
Гарно співали й гопакували!

2

Нас розкозачили і закріпачили –
І вже не чули нас, і вже не бачили...

3

Ми розкріпачились –
Нас розкуркулили...
Криницю пам'яті
Багном замулили.
Ми стали вільними –
Нас усупільнили,
Щоб ми півсотні літ
Були артільними.

4

Останні десять літ
Ми – «самостійники»...
Довкіл – могильники
Та ще відстійники...
А ми співаємо і гопакуємо –
Себе не бачимо...
Себе не чуємо...
2003

* * *

Я досі не знав,
Що свобода голодна і гола
І коштує дешево так,
Що ніхто й не цінує її.
Кручуся-верчуся
В сильці нерозривного кола,
Душа моя квола,
Замовкли у ній солов'ї.
А як же співали!
Будили невільну країну –
Мою Україну,
Що спала предовгі віки,
А нині – що з нею?
Хто пісню її солов'їну
Зробив безголосою
І за які срібняки?
Шукаю-питаю,
Якого ж я роду-народу...
Дрібніє життя,
Порожнішають днів колоски.
О, де ви зарили
Ту справжню – неложну – свободу,
Мої запорозькі,
Мої низові козаки?
1993

* * *

Заволали: козаки ми!
Козаки ми! – загули...
А були ж ми не такими,
Не такими ж ми були,
Коли й справді козаками
Панували над усім,
Небо хмарили шапками
І з гармат будили грім;
Не кричали ми бездарно
Про всілякі талани,
Демонструючи базарно
Офольклорені штани...
Це сьогодні хохломани,

Ті, що спали сотні літ,
Нап'яли старі жупани
І волають з-під воріт
Про козацтво.
Хто волає –
Той ніякий не козак,
І козацького немає
В цім нічого, крім ознак.
Ще не скоро, ще колись-то
Доростуть до козаків
Ті, що нині ще в колисці
Без штанів і без чубів.
1998

* * *

Самоїди ми і самовбивці.
Хто зробив нас такими й коли?
А були ж ми колись – українці,
Запорожці колись ми були!

Наша нація гарної вроди,
Наша пісня повсюди звучить...
Що ж ми нині не маємо згоди,
Хто від матері нас відлучив?
Наша слава на інші не схожа,
І неслава також не така –
Що ворожка чужа наворожить,
З тим і згодні нащадки Сірка.

Криворізько-донецьких республік,
Новоросій комусь подавай –
Україна ж не ламаний бублик,
Не покраяний геть коровай!

В нас Пилявці були й Жовті Води,
А не тільки полтавська ганьба –
Переяславські чорні угоди
З українця зробили раба.

Хто загоїть кривавицю-рану,
Що загрожує смертним кінцем?!
Відрубайте правицю Богдану –
Він спасибі вам скаже за це!
1993

* * *

В козацькім космосі літа
Байдівська церква –
Сиву хмару
Прорвала баня золота,
Омита подихом Айдару,

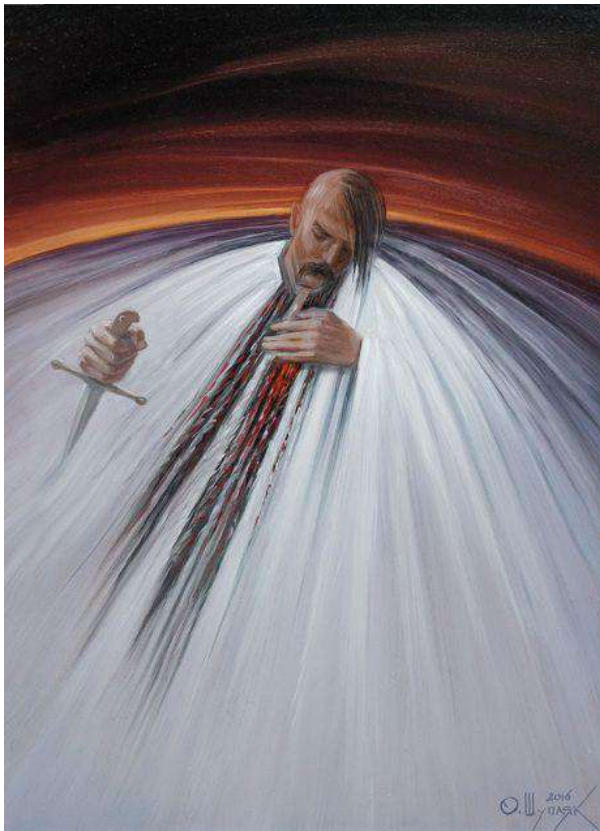
В сучаснім космосі літа...

А в заайдарівських полях
Гуляє вольниця забута
І торохтить Чумацький Шлях –
Кіннота літ порвала пута
І кіптюжить собі в полях.

Ми ж, діти Сум і Коломий,
Задерли голови в космічні,
Міфічні висі,
Коли ми
Були ще юні й псевдовічні
Під небом Сум і Коломий...

А ми, батьки своїх дітей
І славних прадідів погані
Праправнуки,
Ще де-не-де
Нагледівши церковні бані,
В козацтво хрестимо дітей.
с. Байдівка
на Старобільщині
2007

УКРАЇНЦІ

Художник Олег Шупляк. Вишиванка, 2015

Ми – аргонавти Всесвіту,
загублені
в Бермудському трикутнику історії
поміж Трипіллям,
Руссю
й Диким Полем,
відлучені від Сяну і від Дону,
московськими легендами отруєні,
від світлого майбутнього відкраяні
тупим ножем всесвітньої байдужості.
Ми – курява на вітрі кураїнному.

2006